

„Verím v život večný... v spoločenstvo svätých... vo vzkriesenie tela...“
Cirkev oslávená (tí, čo sú už svätí v nebi, cirkev putujúca (pozemská, teda my všetci) a cirkev trpiaca (duše v očisti) tvoria jednu cirkev.

„... nech ťa potom chránia všetci svätí!“

Aj takúto „vyhrážku“ som už počul. Môže to byť možno účinné pre menšie deti, ale pri prvých novembrových dňoch môže mať aj inú náplň. Môže nám pomôcť znovu objaviť alebo konečne objaviť význam slova svätosť.

V prvom rade sa týka Boha, ktorý jediný je svätý v pravom význame slova. Aj Písmo to potvrdzuje slovami zo Starého zákona, ktorými sa prihovára Boh svojmu vyvolenému ľudu: „Nuž buďte svätí, lebo ja som svätý!“ (Lv 11,45). Toto vyjadrenie používa aj apoštol Peter vo svojom prvom liste.

Potom sa slovo svätosť týka Božích stvorení, ktoré sú blízko pri Bohu, čiže majú podiel na Jeho svätosti. Medzi ne patria duchovné bytosti, ľudovo nazývané anjeli, a tí ľudia, ktorí sú v nebi. A tam nie sú iba tí, ktorých za svätých vyhlásila Cirkev, ale množstvo tých, o ktorých ani nevieme kedy a

ako žili, ale ich život bol poznačený Božou svätosťou a chceli žiť s Ním už tu na zemi.

Keďže svätosť je potrebná na to, aby sme mohli prísť do neba, tak nám v živote iná cesta k Bohu nezostáva. Ale náš pohľad na svätosť môže byť zdeformovaný a preto o svätosť nestojíme. Čo môže znamenať svätosť pre náš život?

Byť čím bližšie pri Bohu. To nemusí znamenať hodiny strávené v kostole, perfektné vedomosti z dogmatiky či morálnej teológie, bezkonfliktné vzťahy so všetkými ľuďmi...

Snažiť sa byť blízko Bohu znamená snažiť sa žiť pre neho v každej chvíli nášho života. A to môžu byť aj tie na prvý pohľad bežné situácie života. Práve tých je väčšina a práve v takýchto chvíľach môžeme Bohu povedať, že s ním počítame.

Patrik Bacigál

Smolenické farské dni sa konali opäť...

4. ročník Smolenických farských dní sa tento krát uskutočnil v dňoch 4.-5. septembra 2010 a jeho hlavnou témou bola slabosť, choroba, zraniteľnosť človeka.

V sobotu dopoludnia sa deti hravou formou zamýšľali nad tým, kto je ich blížny... Daždivé počasie síce zabránilo putovať po stanovištiach v prírode, ale naša veľká fara nám napokon stačila a čo-to sa deti dozvedeli o histórii Červeného kríža, Maltézskej pomoci, či sv. Alžbete.

Program SFD pokračoval farskou sobotou, čiže modlitbou ruženca - ako vždy na prvú sobotu v mesiaci. Večerná sv. omša bola výnimočná najmä pre tých, ktorí počas nej prijali sviatosť pomazania chorých. Slávnostným kazateľom bol vdp. Peter Šimko, farár v Horných Orešanoch a na bohoslužbe sa svojím spevom prezentoval miestny ženský spevokol z radov dôchodcov. Po svätej omši nasledovalo agapé vo farskom stredisku.

Hodovú nedeľnú sv. omšu, ktorej hlavným celebrantom a kazateľom bol vdp. Patrik Bacigál, smolenický dekan, zasa oživil svojím speváckym umením zbor Mysterium Cantus. Sviatočné nedeľné popoludnie niektorí využili na vypočutie si svedectva manželov Drdulových, zakladateľov občianskeho združenia SBAH (Spina bifida a / alebo hydrocefalus) o živote detí s touto diagnózou. V jedálni kláštora rehoľných sestier sme sa ledva pomestili a tí čo prišli, neľutovali. Rozprávanie manželov Drdulových bolo vskutku pútavé a hodnotné. Prítomní v uvolnenej atmosfére vy-

jadrili svoj obdiv a poďakovanie manželom za ich snahu, námahy a obety, ale aj za to, že sami prijali dieťa s takouto diagnózou a ubezpečili ich o svojich modlitbách. Popoludňajšie stretnutie u rehoľných sestier bolo ukončené večerami a Eucharistickou pobožnosťou v kaplnke pod vedením vdp. Jozefa Lefflera.

Komu bolo ešte málo, presunul sa do farského kostola, kde Skalčáči z Partizánskeho na svojom evanjelizačnom koncerte nenechali nikoho na pochybách v tom, že vedeli Komu uverili a kto je ich Pánom a Spasiteľom.

Počas sobotňajšej večernej sv. omše vyše 50 prítomných prijalo sviatosť pomazania chorých. My sme sa s niektorými stretli a spýtali sa ich, čo pre nich znamenalo prijatie tejto sviatosti... a tu sú niektoré odpovede:

Podľa Sv. Pisma ľudia vedia predpovedať rôzne prírodné udalosti (dážď, pekné počasie...), ale čas, kedy nás Pán povolá z tohto sveta nevieme. Myslim si, že každý človek by mal byť pripravený na túto skutočnosť, tým skôr v pokročilejšom veku, keď sa hlásia rôzne choroby. A môžem povedať, že prijatie tejto sviatosti mi dodalo vo väčšej miere pokoj v duši, nádej na Božiu dobrotu a Milosrdenstvo pri odchode z tohto sveta a pokojné očakávanie odchodu do večnosti.

+++

Milostí, ktoré som touto sviatosťou dostala som cítila a aj cítim ako barly, ktoré mi pomáhajú prenášať ťažkosti a bolesti tela i duše. Cítim stále väčšiu dôveru v Boha, pomáhajú mi prenášať úzkosť a strach pred smrťou a stále viac

spájať a obetovať moje utrpenie s utrpením Kristovým.

+++

I keď som v čase prijatia sviatosti pomazania chorých neprekonávala žiadne vážne ochorenie, človek nikdy nevie, aká choroba v ňom drieme a kedy sa prihlási. Napokon, mám 75 rokov a človek nikdy nevie, kedy si ho Pán povolá. Snažila som sa najmä duchovne pripraviť na prijatie tejto sviatosti, pretože som vedela, že moja duša je viac chorá ako moje telo. V myšlienkach mi prebehol celý život až doteraz, všetko, čo som nedokázala pre moju dušu naplniť. Chcela som prijatú túto sviatosť s čistým úprimným srdcom, s čistou dušou, preto som pri sv. spovedi prosila P. Ježiša o odpustenie mojich hriechov. Viem, že mi dáva príležitosť všetko napraviť. Pri prijatí sviatosti pomazania, ktoré mi udelil náš duchovný otec, som mala pocit, že stojím pred samým Ježišom Kristom, mojim spasiteľom a vykupiteľom. Verím v Jeho nekonečné milosrdenstvo a že mi odpustí. A tak som spokojná odchádzala s prosbou a vierou v Jeho mene. Ježišu, dôverujem v Teba!

+++

Sv. omšu, cez ktorú nám pán dekan udeľoval sviatosť pomazania chorých som prežila veľmi spokojne. Hneď o dva dni som musela nečakane ísť do nemocnice. Tam som si uvedomila, že som bola vďaka pomazaniu chorých pripravená na všetko (i keď ma to zaskočilo) vďaka tomu som pobyt v nemocnici preživala akosi pokojnejšie. Myslela som na to, že naozaj nevieme ani dňa, ani hodiny a som vďačná pánu dekanovi a všetkým, ktorí túto „slávnosť“ zorganizovali.

Vďaka Bohu aj za nich.

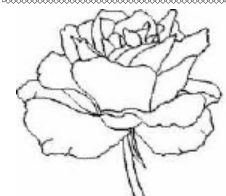
Darina Jajcayová

Októbrovi oslávenci!

Srdečne blahoželáme vdp. Stanislavovi Bužovanovi, ktorý pôsobil v našej farnosti v rokoch 1974 až 1977. K 70. narodeninám mu vyprosujeme ešte mnoho Božích milostí a darov pre pôsobenie v domove sociálnych služieb v Čadci.

Zo srdca blahoželáme pani Márii Študentovej, ktorá sa dožila 85. narodenín. Našej farnosti pomáhala službou modleníčky ako aj príspevkami z histórie do nášho časopisu. Želáme jej veľa milostí a Božieho požehnanie.

redakcia

Keď sa blížia voľby,

tak sa môžeme stretnúť s rôznymi reakciami voličov. Od vášnivého obhajovania „svojích“, očierňovania ostatných, až po nezáujem.

Pred voľbami sa často vynárajú otázky: Koho voliť? Čím sa riadiť pri výbere? Má právo Cirkev do týchto vecí hovoriť?

Koho voliť? Na túto otázku nepoznáme univerzálnu odpoveď, ktorá by bola jasným určením. Skôr nám pri výbere môžu pomôcť odpovede na ďalšie otázky.

Čím sa riadiť pri výbere? Určite nie čisto emóciami. Na to sa spoliehajú niektorí kandidáti, že určitá značka musí zabrať, že akékoľvek zviditeľnenie je dobré, že aj negatívna reklama je reklama... Treba sa pozrieť aj na doterajší život kandidátov – čo doteraz dokázali, aké majú možnosti a perspektívy, či sa dokážeme stotožniť s ich víziou a názorom, či ich tvrdenia sú potvrdené ich životným štýlom a postojmi...

Má právo Cirkev do týchto vecí hovoriť? Keď sa pozrieme do oblasti masovo-komunikačných prostriedkov, tak by väčšina chcela Cirkev vidieť iba tam, kde štát nechce alebo nevie reagovať, čiže pri opravách kultúrnych pamiatok, pri starostlivosti o starých a chorých ľudí, pri pomoci bezdomovcom... Ale nech nezasahuje do života ostatných ľudí, lebo majú právo na svoj vlastný názor (ktorý im niekto podsúva využívaním účinných a overených psychologických stratégií v médiách). Cirkev má právo aj povinnosť pomenovať kritériá, ktorými by sa mali riadiť minimálne ľudia, ktorí sa k viere hlásia – a to sú skutočné ľudské hodnoty predstavované Ježišom Kristom v evanjeliu a prenesené do súčasných pomerov v spoločnosti. Okrem toho my veriaci v Boha máme ešte jednu veľkú vymoženosť, ktorá nám môže pomôcť pri hľadaní najlepších kandidátov a správnom rozhodovaní pri ich voľbe – a to je úprimná modlitba. Preto by som Vás chcel poprosiť o modlitby za kandidátov na post starostu i poslancov a tiež za voličov, aby vybrali tých, čo budú pre našu obec a farnosť tými najlepšími.

Kedysi sme sa sťažovali, že nám predstavitel'ov vyberal niekto iný. V súčasnosti máme veľkú šancu – pokiaľ sa rozhodneme ísť voliť, tak ľudí, ktorí sa hlásia k viere je na Slovensku väčšina. Nemôžeme povedať, že nám našich predstaviteľ'ov zvolil niekto iný, ako my.

O to viac, keď ide o komunálne voľby, kde sa vyberajú starostovia a primátori a poslanci miestnych zastupiteľstiev. Sú to ľudia, ktorých na rozdiel od parlamentných volieb poznáme aj z každodenného života. Koho si vyberieme, toho tam budeme mať a toho si zaslúžime.

Preto sme sa rozhodli oslovit' aj všetkých kandidátov na post starostu v Smoleniciach a ich názory a odpovede na naše otázky si budete môcť prečítať vo zvlášťom vydaní Smolenického posla, ktoré Vám bude k dispozícii po 10. novembri v rámci predvolebnej kampane a môže Vám pomôcť spoznať niektoré názory a postoje kandidátov.

Patrik Bacigál

Dekanátne stretnutie mládeže 2010

V Smoleniciach sa dňa 22.-24. 10. uskutočnilo III. Dekanátne stretnutie mládeže (DSM) v Smoleniciach. Jeho hlavnou témou bolo „Búrime hradby rozdelenia“. O hry, zábavu, nových priateľov, duchovný život a prekvapujúce svedectvá nemal nikto núdzu.

Všetko sme odštartovali v piatok mládežníckou svätou omšou, ktorú s radosťou a nadšením odspievalo spoločenstvo mladých z Dechtíc. Okrem nádhernej svätej omše mali mladí ešte možnosť pokochať sa pohľadom na nočnú panorámu Smoleníc z veže Smolenického zámku. Prichystali sme aj prezentáciu o spoločenstve SmoTrbi, bola o našom spoločenstve, histórii a vzniku. V tejto prezentácii sme spomenuli aj Lucku Rábarovú, práve ona pred tromi rokmi prišla s nápadom vytvoriť stretnutie pre mladých z dekanátu. Piatkový uvítací večer zakončila tichá adorácia.

Sobotné studené ráno vôbec nenasvedčovalo, že by zábava ochladla. Hneď ráno naši organizátori pripravili pre ranostajov rozcvičku. Kludné sobotné dopoludnie zavŕšila slávnostná svätá omša, ktorú odspievalo naše farské spoločenstvo SmoTrbi s pomocou Tibora Lančariča, ktorý nám zabubnoval. Po obede, za ktorý patrí vďaka našim milým kuchárkam Gabike, Dáške a Mirke, nasledovala prednáška na tému „Búrime hradby rozdelenia!“, na ktorú sa podujal nový trstínsky pán farár vdp. Jozef Gallovič.

Program pokračoval aktivitami, pútavými workshopmi, prechádzkou do Hlboče. Ťahákom tohto ročníka boli Lamačské chvály s Braňom Letkom, a tie dali bodku za tohtoročným DSM. V nedeľu ráno sme sa ešte s našimi mladými rozlúčili svätou omšou, poupratovali faru a zavreli brány III. ročníka Dekanátneho stretnutia mládeže. Už teraz sa organizátori DSM so spoločenstva SmoTrbi tešia na ďalší ročník a dúfajú, že nabudúce budú môcť v Smoleniciach privítať ešte omnoho viac mladých.

SmoTrBi

Na vozíku do večného mesta

Moja púť sa začala 13. septembra o 16.45. Nastúpili sme do autobusu cestovnej kancelárie Krištof Tour. Cestovali sme zámerne na noc. Prvým cieľom našej cesty bolo staré – už Rimani založené – mesto Assisi – rodisko svätého Františka a svätej Kláry. Napíňal sa mi tým jeden z mojich dávnych snov – navštíviť mesto tak významné ako je Rím. Našou prvou zastávkou bolo odpočívadlo Landzeit v Rakúsku.

Potom sme zastavili ešte niekoľko krát. Okolo 9.00 ráno sme stáli v zápche pred mestom Assisi a okolo 10.30 sme už boli v meste na parkovisku. Potom sme mali niekoľkohodinovú prehliadku mesta. Mal som veľa pekných zážitkov. Najviac sa mi páčil kláštor San Damiano a Bazilika sv. Františka, ktorá bola postavená nad mestom. Podvečer sme vyrazili do nášho konečného cieľa – samotného Ríma. Tam sme sa ubytovali v jednej okrajovej štvrti. Páčilo sa mi, že sme boli upovedomení o tom, že v samotnom metre je veľká majetková kriminalita – časté krádeže. Mali sme šťastie a ochranu, lebo nikomu nič počas celého pobytu nezmlzlo.

Hneď na druhý deň sme mali audienciu u Svätého Otca. Ja som mal to šťastie, že som bol aj s mojim asistentom v prvej rade, kde boli i iní handicapovaní ľudia z rôznych krajín sveta. Paľo (môj asistent) a aj ja sme mali z blízkosti Svätého Otca veľký zážitok. Zostal som ohromený, keď som počul v slovenskom jazyku pozdrav adresovaný aj nám - pútnikom zo Smoleníc. Veľmi na mňa zapôsobil aj Bazilika Svätého Petra s rovnomenným Berniniho námestím. Nevedel som však zistiť, kde bola kedysi vyznačená tzv. „Vatikánska línia 1“. Myslím však, že bola niekde pri vchode na námestie. Večer som bol vždy rád (stopercentne aj iní), že som na ubytovni.

Druhý deň sme si pozreli zväčša antické centrum mesta Ríma. Za zmienku stojí, že sme si pozreli Baziliku Svätého Pavla za Hradbami. Z antického centra sa mi veľmi páčilo Koloseum. Bol som na seba nahnevany, že som nezaregistroval rozchod. No čo, aspoň som sa vyfotografoval s mužmi poobliekanými do vojenských uniforiem z čias Rímskej ríše. Potom som si pozrel pomník Vittoria Emanuela – zjednotiteľa Talianska, ktorý sa však Talianom nepáči a preto ho nazývajú „pisací stroj“. Dalo sa vyjsť na jeho strechu. Bol odtiaľ úžasný výhľad na celú panorámu súčasného a sčasti aj antického Ríma. Boli odtiaľ viditeľné aj vychýrené Vatikánske múzeá, ktoré sme na nasledujúci deň navštívili. Keď sme zišli, obďaleč bola cesta lemovaná expozíciou hlavíc antických stĺpov, ktorá ma fascinovala. Aj počas tohto dňa sme prešli viacero kostolov a iných sakrálnych stavieb. Boli v nich rôzne zaujímavosti – napríklad jedno zobrazenie Krista, ktoré je zahalené striebrom tak, že je vidieť iba zobrazenie jeho tváre.

V tento deň sme boli pozrieť aj kostol, v ktorého okolí žil svätý Filip Neri. Po jeho prehliadke sme sa pobrali naspäť domov. Posledný deň sme strávili v obchode so suvenírmi, ale hlavne vo Vatikánskych múzeách. Ja osobne som si pozrel Sixtínsku kaplnku s Michelangelovými freskami, ktoré sú čerstvo zrekonštruované. Podvečer sme si pozreli Pantheon, najväčší zo zachovaných pohanských chrámov v Ríme. Neskôr to boli už len Španielske schody a išlo sa zase metrom na konečnú zastávku – Rebbibia. Nasledovala už len cesta domov.

Moje dojmy z farskej púte sú veľmi kladné a skúsenosti, ktoré som v Ríme nadobudol, veľmi cenné. Okrem iného som mohol lepšie spoznať niektorých spolufarníkov a prijať ich pomoc. Všetkým, ktorí mi pomáhali a boli ohľaduplní, patrí moje úprimné poďakovanie a pranie, aby im naša púť priniesla mnoho požehnaní a dobra do ich životov. Špeciálne ďakujem kňazom – dôstojným pánom - P. Bacigálovi, J. Vittekoví, R. Greisigerovi a M. Kollárovi - za ich službu počas celej púte.

P.S.: A ešte sa teším na nejakú ďalšiu...

Dominik Drdul, 12 rokov

Katolík a Halloween - Objať či zavrhnúť? alebo krátko o Halloweene

Pre moderného človeka je veľmi zložitá, ak má premýšľať nad smerovaním svojho života, pretože toto si vyžaduje okrem určitej osobnej disponovanosti aj čas a chuť meniť sa. Nuž a táto chuť je vskutku otravná, preto sa stáva, že jednoducho bezhlavo hltáme všetko, čo sa na nás „tlačí“. V zložitej spleti masovo-komunikačných technológií sa tak vlastne dobrovoľne strácame. Toto nás môže doviesť až do stavu (a bojím sa, že sa mnohí v tomto štádiu už veľmi dávno nachádzajú), že jednoducho preberáme hotové formy bez toho, aby sme poznali ich obsah.

Každým dňom by sme sa mali učiť umeniu rozlišovať – nie len prijímať. Rozlišovať je potrebné aj voči tomu, čo prináša vonkajšiu zábavu. Malo by pre nás byť dôležité, čo za touto zábavou stojí a k čomu smeruje. Narážam tu na oslavy rôznych „pseudosviatkov“, ktoré sme si umelo vytvorili alebo prevzali. Medzi také rozhodne patrí aj Halloween, o ktorom by som rád pojednal.

Možno, že nám to príde zvláštne, možno, že človeka rozčaruje opätovné „navázanie sa“ do obľúbeného dňa. Keby však bolo všetko v poriadku, nik by sa nemusel ozývať.

Pokúsme sa, ak nám naozaj záleží na tom, čo žijeme, zamyslieť. Žiadna vonkajšia forma totiž nie je bez skrytého obsahu – ktorý treba dešifrovať. Tak pochopíme v celku, čo sa nám javí len v časti.

História alebo výmysel

Mnoho ľudí považuje Halloween za výbornú príležitosť zabaviť sa a stretnúť sa s priateľmi. Je zaiste dôležité, aby sme si dokázali také príležitosti nájsť, pretože hektickosť, ktorú žijeme nemá obdobu v žiadnej historickej epoche. Popri tomto však nesmieme zabudnúť na pozadie, ktoré nás má (v našom prípade) spojiť. Zdalo by sa, že je to naozaj jedno, ale pravda je opakom. Príležitosť, na základe ktorej sa stretáme, veľmi ovplyvňuje morálnu a bytostnú stránku človeka.

Na to, aby sme dešifrovali pozadie Halloweenu, je potrebné pozrieť sa na jeho pôvod, pretože „lístie sa bez vetra nehýbe.“

Halloween - ako sviatok - je veľmi starý. Je to pohanský (keltský) sviatok Samhain - pohanský nový rok. Kelti delili rok na dve obdobia - obdobie hojnosti a obdobie zimy a hladu. Začiatkom novembra sa Keltom zásoby zúžili a nastávala zlá doba. Preto ľudia v prvý novembrový deň uctievali Boha Mŕtvych - Anwinna. Ľudia verili, že tejto noci sa

zjavujú duše mŕtvych. Duchovia sa vracali domov, aby za pomoci svojich príbuzných prekročili hranicu „Zeme Mŕtvych“.

Pre pohanov bolo charakteristické aj pripravovanie jedál pre mŕtvych. Tento rituál mal zaistiť obyvateľom domu pokoj od zlých duchov a ochranu dobrými duchmi. Masky stríg a oheň mali ľuďom pomôcť zahnať démonov a viesť dobré duše do ríše smrti.

V tento deň, sa usporadúval na počesť boha Anwinna aj festival smrti. Členovia chodili od domu k domu a žiadali dary k obeť (niektorí hovoria aj o ľudských obeť). V prípade odmietnutia vyslovovali nad dotýčným domom zlorečenie smrti, odkiaľ pochádza výraz „Trick or Treat“ (čiže zlorečenie alebo dar); jasnejšie povedané ak nie dar, tak zlorečenie. Na cestu si svietili vydlabanými repami, vyrezanými vo forme tváre, vo vnútri horela sviečka. Repy predstavovali ducha, ktorý robil ich zlorečenia účinnými.

V prvom storočí nášho letopočtu (presnejšie v roku 43 po Kr.) zažilo keltské územie inváziu Rimanov. Po tom, ako sa udomácnili, keltské a rímske zvyky sa začali prelínať. Keďže Rimania v tomto čase slávili koniec úrody, do symboliky Samhainu sa vniesli aj symboly plodnosti. K týmto symbolom patrí jednoznačne ovocie a obilie.

Približne v 8. storočí katolícka cirkev ustanovila 1. november sviatkom všetkých svätých (anglicky - All Saint's Day) k ucteniu si pamiatky všetkých svätých. Počas týchto sviatkov sa konali sv. omše. Tieto sv. omše dostali názov Allhallowmas (the mass of all Hallowes - omša všetkých svätých).

Noc pred týmto sviatkom bola známa ako All Hallowes Eve - (pred)večer všetkých svätých. Napokon to vyústilo k názvu Halloween. V 18. a 19. stor. sa tento zvyk dostal do USA a odtiaľ následne (aj so symbolom tohto dňa - tekvicou) do celého sveta.

Halloween má teda reálny historický obsah. Hoci sa jeho charakter počas storočí menil (aj vďaka kresťanstvu) jeho pozadie a podstata zostávajú zachované.

Horor verzus sentimentálna rozprávka

Počas storočí dochádza k posunu významu niektorých slov a gest. Mnohé skutočnosti až natoľko zmenia svoj pôvodný status, že ich prvotný význam priam zaniká a tvorí sa nový. Mnohí by namietli, že práve Halloween spadá do tohto posunu. Opak je však pravdou. Ak by tento pôvodne pohanský sviatok stratil svoje

podstatné pohanské pozadie a zostala by z neho len neškodná obdoba fašiangových slávností, stratila by sa sama opodstatnenosť jestvovania a „slávenia“ Halloweenu. Dôkaz nám podáva sama živá prax. Súčasťou zostáva stále temné pozadie – strašidlá, démoni, bosorky – postavy patriace do negatívnej významovej skupiny. Tieto prvky boli používané aj počas existencie pohanského kultu.

Rovnako sa môžeme spýtať, prečo sa používajú, aký je ich účel. Ak je ich účel len čisto karnevalový, prečo sa jedná len o postavy vyjadrujúce zlo, smrť a záhrobie?

Ten, komu záleží na svojom živote a živote svojich blízkych by sa mal zamyslieť nad tým: „Načo sa radujeme? Veď tu nejde o oslavu nejakej podoby humanizmu, nejde o oslavu človeka“. Práve naopak. Príležitosť k radosti nám dáva záhrobie. Tuná tkvie jedna časť problému. Za sentimentálnou „rozprávku“ stojí v skutočnosti hrôza – človek vlastne oslavuje smrť. Najhoršie na tom je fakt, že do tohto kolotoča sú viahnuté deti, ktoré nemajú ešte dostatočne vypestovanú schopnosť rozlišovať a tak naozaj nemôžu vnímať pozadie.

Halloween = Dušičky?

Keď som surfoval na internete, našiel som veľa článkov, ktoré dávajú medzi Halloween a spomienku na všetkých verných zosnulých znamienko rovnosti. Akoby išlo o rovnaké ideové pozadie, rovnakú dôležitosť a rovnaký sviatok. Toto je však pomýlená interpretácia. Pozadie Halloweenu sme si dostatočne vysvetlili, ale aké je pozadie Dušičiek?

Rozmer viery vo večný život sprevádzal kresťanov od úplného začiatku. Od začiatku Cirkev verila, že môže svojimi modlitbami pomáhať dušiam zosnulých. V histórii postupne dospela Cirkev k tomu, že stanovila jeden deň v roku, kedy si chce špeciálne spomínať na tých, ktorí zomreli v Pánovi. Smrť je pre kresťana „koniec pozemského putovania človeka, času milosti a milosrdenstva, ktorý mu Boh dáva, aby žil svoj pozemský život podľa Božieho plánu a rozhodol o svojom konečnom osude.“

Smrť je vnímaná ako následok dedičného hriechu, pretože človek sa rozhodol ešte v raji proti Božiemu príkazu. Následkom bolo vyhnanie z raja a údel smrti, ktorá však prišla ako dôsledok zlyhania, nie ako jeho príčina. Človek by si mal byť vedomý, že „po skončení nášho jediného pozemského života,“ už sa nevráti-

me do iných pozemských životov. Po smrti nejestvuje „prevteľovanie“ (reinkarnácia). Preto je veľmi dôležité, aby sme sa na smrť patrične pripravili a aby sme vo svojom živote žili tak, že budeme čím ďalej, tým viac žiť životom Krista. Smrťou sa však ľudský život pre kresťana - katolíka nekončí. Práve naopak. Dalo by sa povedať, že sa začína jeho druhý rozmer. Vďaka príchodu Ježiša Krista a jeho spasnej obeť na oltári kríža nám bol darovaný život. Pretože „Aj Ježiš, Boží Syn, podstúpil smrť, ktorá patrí k stavu ľudskej prirodzenosti. Ale napriek svojej hrôze pred ňou prijal ju úkonom úplnej a slobodnej poslušnosti vôle svojho Otca. Ježišova poslušnosť premenila kliatbu smrti na požehnanie. Kristus nám svojou smrťou vydobil život. Kresťan má tak nádej na zmŕtvychvstanie. „Kristus vstal z mŕtvych so svojím vlastným telom. Takisto v ňom všetci vstanú z mŕtvych so svojím vlastným telom, ktoré majú teraz“, ale toto telo bude pretvorené na oslávené telo, na „telo duchovné“ (1Kor 15,44).[3]

Na druhej strane však, my, čo žijeme a sme spojení v jedinej Kristovej Cirkvi, máme s tými, ktorí zomreli veľmi úzky kontakt. Katolícka viera nie je individualistická. A keďže ľudia táto jediná pravá viera spája, môžeme – takto spojení so zosnulými - skrze ňu pomáhať dušiam – získaním odpustkov. Zosnulí sami už nemôžu získavať nijaké zásluhy za svoje činy. Toto môžu len tí, čo žijú. Preto Cirkev vyzýva veriaciach, aby obetovali v svoje modlitby a pobožnosti za duše zosnulých.

Nie je to nejaké vyvolávanie duchov či vyslovovanie určitých magických formúl. V modlitbe kresťan prosí Boha za duše, aby ich, ak ich ťaží nejaká vina, tejto zbavil a doviedol ich do svojho kráľovstva. Dušiam sa privlastňujú naše obety v podobe odpustkov. Odpustky pomáhajú dušiam očistiť sa od hriechov a prekročiť prah nádeje v ústrety náručiu milosrdného Boha. Počas spomienky na všetkých verných zosnulých Cirkev mocou Ježiša Krista, ktorá jej bola zverená, stanovila špeciálnu možnosť získavať odpustky pre duše zosnulých. Nejde tuná o oslavu smrti, ale života. Mŕtvym sa pomáha a živých upozorňuje. Cirkev sa teda skrze modlitbu a rôzne úkony kresťanskej zbožnosti podieľa zásadným spôsobom na budúcnosti duší, ktoré zomreli v Pánovi. „Keďže aj zosnulí veriaci, ktorí sa čistia, sú členmi toho istého spoločenstva svätých, môžeme im okrem iného pomáhať tým, že pre nich získavame odpustky, aby tak boli oslobodení od časných trestov, ktoré

si zaslúžili za svoje hriechy.“

Samotnú spomienku zaviedol roku 998 clunyský opát Odilo, ktorý sa takto snažil čeliť práve pohanským obradom a snažil sa ich eliminovať. Nešlo tu o závisť, ale o zrušenie čohosi ohavného a zbytočného. V 13. storočí sa tento zvyk rozšíril, udomácnil sa v Španielsku, Portugalsku a Latinskej Amerike. Neskôr sa tento sviatok rozšíri do celej Cirkvi.

Na záver tohto bodu teda môžeme úplne dementovať také stanovisko, ktoré dáva Halloween a katolícku spomienku na všetkých verných zosnulých do jednej línie závislosti. Dušičky sú priam negáciou Halloweenu a všetkého, čo za ním stojí – teda oslavy smrti a zla. Kresťana by mala charakterizovať nádej na život a nie bujará radosť, za ktorou stojí negácia života.

Katolíka a Halloween

Pre Katolíka je oslava Halloweenu v konečnom dôsledku priam výsmechom tomu, čo priniesol Ježiš Kristus: „Ja som prišiel, aby mali život a aby ho mali hojnejšie“ (Jn 10,10). Halloween človeka odvádza od tejto vznešenej túžby a ponára ho do tmy smrti a strachu. Nemusí sa tak diať priamo, ale vplyv tu je – minimálne na podvedomie.

Myslím, že kresťania nemajú dôvod k tomu, aby oslavovali bosorky, strašidla a duchov. Viem, že človeka láka tajomnosť – najmä to, že sa všetko odohráva v atmosfére noci, sviečok a masiek – no práve Kristus prišiel, aby človeka z podobných hlúpostí vyvieďol. Pred našimi očami majú byť postavené nie vzory čarodejníc, démonov, strašidiel a tajomných prízrakov, ale vzory skutočných hrdinov, ktorí skutočne rozvíjali čnosť; ktorí nimi budovali ľudskú spoločnosť. Svätci a svätice sú vzory hodné nasledovania, pretože sa etablovali ako ľudia najvyššou realistiky zmyšľajúci.

Neboli odtrhnutí od sveta, ale svet kultivovali vysokou mierou svojho morálneho kreditu. Preto boli Cirkvou postavení ako vzory a preto ich oslavujeme.

Kresťania majú veľa sviatkov, ktoré sú dôvodom k oslave. Smutné je to, že tieto často odsúvajú nabok ako príliš „duchovné“ a hľadajú niečo profannejšie. Človek tak chce vyhodit' svoj podstatný rozmer, čo sa však nedá. Všade, kde bude pôsobiť, pôjde s ním aj jeho duchovný rozmer. Halloween nie je profánnym. Jeho pozadie je náboženské – spojené s pohanstvom. Atraktívnym je len preto, že sa jednoducho netýka kresťanstva. V tomto je podľa mňa najväčší problém. A tu je druhá čiastka – trňom v oku je kresťanstvo, vlastne Cir-

kev samotná. Preto sa podsúva idea, oslobodiť sa od všetkého, čo by sa ako kresťanské a cirkevné chcelo prezentovať.

Chceme sa oslobodzovať od toho, čo jediné nám prináša skutočnú slobodu. Polemika o akejkolvek historickej epoche Cirkvi je momentálne úplne bezpredmetná a znamenala by nepochopenie témy. Od tej upustíme.

Evanjelium, ktoré Ježiš Kristus prináša je charakteristické práve veľkým nábojom radosti a nádeje. Toto sa zvyrazňuje práve v dnešných časoch, pretože evanjelium prichádza do prostredia, ktoré je poznačené veľkou rozpoltenosťou – človek nevie čo je pravda a kam sa má vydať, aby ju poznal. Boh však človeku definitívne odpovedá vo svojom Synovi.

Je mnoho názorov, ktoré som možno ani nevzal do úvahy a ani sa to nedá. Jedna vec je však dôležitá: koho obmyl krst, kto „zomrel s Kristom a vstal s ním k novému životu“ (porov. Rim 6, 4-10), kto sa rozhodol odvrátiť sa od márných modiel, aby slúžil jedine Bohu (porov. 1 Sol 1, 10), ten by sa nemal nechať strhnúť vonkajšou radosťou k oslave ničoty zahalenou pod rúškom radosti a zábavy. Máme iné príležitosti a ako kresťania iné sviatky, ktoré neopúšťajme, ale vráťme im ich prvotný náboj a dynamizmus.

Každý kresťan – katolík by mal čosi podobné Halloweenu rázne odmietnuť a nie sa hrať na to, že ide o niečo neškodné. Kto spoznal Krista ako Spasiteľa, bude oslavovať tajomstvo jeho smrti a zmŕtvychvstania a nie navivný sviatok bosoriek a duchov. Kristus tomuto urobil koniec pred mnohými rokmi. Preto sa vraciame opäť k pohanským zvykom?

„Aj my, keď sme boli maloletí, slúžili sme podriadení živlom sveta. Ale keď prišla plnosť časov, Boh poslal svojho Syna, narodeného zo ženy, narodeného pod zákonom, aby vykúpil tých, čo boli pod zákonom, a aby sme dostali adoptívne synovstvo“ (Gal 4, 3-5).

Ozrejmienie:

Halloween – koná sa 31. októbra, teda v predvečer cirkevného sviatku Všetkých svätých Sviatok všetkých svätých – je to cirkevne prikázaný sviatok. Oslavuje sa v Katolíckej cirkvi

1. novembra

Spomienka na všetkých verných zosnulých – ľudovo nazývané „Dušičky“, sa v Katolíckej cirkvi pripomína 2. novembra, pričom odpustky určené dušiam zosnulých možno získavať osem nasledujúcich dní.

Radovan Rajčák, bohoslovec

Viete, že:

+ **Sviatok všetkých zomrelých bol zavedený v roku 988 francúzskym benediktínskym opátom Odillom z Cluny, ktorý sa takto snažil čeliť pretrvávajúcim pohanským obradom. Pôvodne v tento deň kláštory uctievali pamiatku významných členov svojho rádu. Od 13. storočia sa oslavoval v celej západnej cirkvi 2. alebo 3. novembra (vo východnej cirkvi inokedy, najmä 26. októbra) na pamiatku duší v očistci.**

+ **V Aragónii začali kňazi sláviť v tento deň tri omše za zomrelých, tento zvyk potvrdil pápež Benedikt XIV. (1748) a rozšíril pre všetkých kňazov v Španielsku, Portugalsku a Latinskej Amerike. V roku 1915 Benedikt XV. toto dovolenie rozšíril pre celú cirkev.**

+ **Podľa článku katolíckej viery o spoločenstve svätých omše, modlitby a rozličné dobré skutky prispievajú k ich vyslobodeniu z očistca. Preto sa za zvlášť účinné považovali zádušné omše a spoločné modlitby za mŕtvych konané na Dušičky v kostole alebo na cintoríne.**

+ **Na Slovensku bolo zvykom v tento deň obdarúvať chudobných ľudí a žobrákov jedlom alebo obradovým pečivom (jedlá pre zomretých), resp. peniazmi, aby sa modlili za pokoj duší zosnulých. K starším zvykom patrí pálenie sviečok na hrobch.**

Miroslava Gregušová

KRSTY

Jakub Kovarský, nar. 21.7.2010, pokrstený 11.9.2010,
Eva Mária Šišková, nar. 21.7.2010, pokrstená 12.9.2010,
Dominika Dusíková, nar. 2.7.2010, pokrstená 19.9.2010,
Samuel Molda, nar. 18.8.2010, pokrstený 19.9.2010,
Soňa Kučerová, nar. 12.8.2010, pokrstená 3.10.2010,
Adam Stolarik, nar. 12.6.2010, pokrstený 17.10.2010,
Patricia Šikulová, nar. 30.7.2010, pokrstená 17.10.2010,
Dávid Koleňák, narodený 29.9.2010, pokrstený 23.10.2010.

SOBÁŠE

Martin Šášik a Monika Čambáliková, 25.9.2010 v Smoleniciach,
Miroslav Tománek a Alena Gažová, 2.10.2010 v Smoleniciach,
Tomáš Černický a Lucia Kosáková, 8.10.2010 v Smoleniciach,
František Tóth a Martina Bacigálová, 9.10.2010 v Smolenickej Novej Vsi.

POHREBY

Jozefa Dúchalová, rod. Brestovanská, nar. 2.1.1932, zomrela 26.9.2010, pochovaná v Smolenickej Novej Vsi,
Katarína Javorková, nar. 16.11.1931, zomrela 24.10.2010, pochovaná v Smoleniciach.

DESATORO NÁDEJE podľa Sv. písma a liturgie

Kresťanský pohreb a obrady, ako aj celé liturgické texty s týmto obradom spojené, dávajú človeku nádej a posilu v ťažkom údele prijatia smrti svojich blízkych a prípravu na svoju vlastnú smrť:

1. „Na krátku chvíľu som ťa opustil a veľkým zľutovaním si ťa pritiahnem. ...hovorí tvoj vykupiteľ, Pán.“ (Iz 54, 7-8n)
2. „Hľa, Boh mojej spásy, dúfam a nebojím sa, veď moja sila a môj chválospev je Pán, on sa mi stal spásou.“ (Iz 12, 2)
3. „Kriste, ty život, vzkriesenie a nádej na odpustenie, hľadíme k tebe v dôvere, keď smrť nám klope na dvere.“
4. „Ježišu, Bože útechy, daj nebo nášmu bratovi, čo zosnul a chce k tebe prísť, aby ťa chválil naveky.“
5. „Verím, že môj Vykupiteľ žije a v posledný deň vstanem z prachu zeme. Vo svojom tele budem vidieť Boha, môjho spasiteľa. Ja sám ho uvidím, uvidia ho moje, a nie cudzie oči.“ (Porov. Jób 19, 25. 26. 27)
6. „Ani oko nevidelo, ani ucho nepočulo, ani do ľudského srdca nevystúpilo, čo Boh pripravil tým, ktorí ho milujú.“ (1 Kor 2, 9)
7. „Smrť je poslom večnosti.“
8. „Zavolaj nášho brata, priateľa ťa, kde niet smrti, do neba; z tohoto sveta odišiel, nech žije večne pre teba.“
9. „Utvoril si ma zo zeme a telom zaodial: Pane, môj Vykupiteľ, vzkries ma v posledný deň.“
10. „Hej, ozijeme v Kristovi On, naša nádej, potecha, on, ktorý prvý z mŕtvych vstal, ani nás v smrti nenechá.“

Prípravila Ivana Štibraná